

Stelling: [Klopjacht fiscus op belastingontduikers: druppel op gloeiende plaat of zijn we op weg naar fiscale transparantie?]

De Aanslagredactie vroeg twee in deeltijd aan de Universiteit verbonden docenten om een korte bijdrage te schrijven waarin zij zichzelf introduceren en reageren op een door ons aangeleverde stelling. Aan het woord zijn Dick van Sprundel en Philip Vossenbergh.

Per 1 augustus 2009 is Dick van Sprundel als wetenschappelijk medewerker/promovendus verbonden aan de Erasmus School of Economics van onze universiteit. De afgelopen weken heeft een aantal master-studenten al college Internationaal Belastingrecht en Europees Belastingrecht van hem gekregen. In januari zal hij ook een van de docenten zijn bij het werkcollege(s) multinationale ondernemingen.

Naast dat ik aan de Erasmus Universiteit Rotterdam ben verbonden en hoop te promoveren op "Exitheffingen bij vennootschappen", ben ik werkzaam als Senior Manager Tax bij Ernst & Young Belastingadviseurs LLP te Rotterdam. Ik adviseer met name ondernemingen die internationaal opereren, van banken, de olie- en gasindustrie tot bijvoorbeeld scheepstransportondernemingen. Mijn belangrijkste fiscale nevenactiviteit is het bewerken van de Vakstudie Nederlands Internationaal Belastingrecht. Verder ben ik afgestudeerd in notarieel (civiel) recht en fiscaal recht aan de (Rijks)Universiteit Leiden, getrouwd en trotse vader van een dochter van bijna één, Annemijn. Tot slot hockey ik en beoefen ik andere sporten, zoals squash en golf.

Op de dag dat ik deze bijdrage schrijf meldde het Financieele Dagblad 's ochtends al "Liechtenstein helpt fiscus bij opsporen zwartsparen" en ook tijd daarvoor was er veel actie omtrent deze zwartsparenders. Kortom; het deel van de stelling dat de belastingdienst met verhoogde inspanning op jacht is naar de zwartsparenders, althans dat de belastingdienst hier meer aandacht voor heeft, klopt. Sterker nog; op 5 november 2009 stond op de nieuwssite van het Ministerie van Financiën het volgende: "Staatssecretaris De Jager van Financiën heeft de Douane opdracht gegeven om in de grensstreek extra te controleren op zwart geld. De Douane breidt hiervoor de bestaande controleacties [...] uit met de inzet van onder andere geldhonden. De Belastingdienst ondersteunt deze acties met flitsauto's." Ik was bekend met de termen politiehonden, speurhonden en zelfs hasjhonden, maar het woord "geldhonden" kende ik nog niet. Ik begreep overigens ook dat een van de geldhonden "Kassa" heet. Hiernaast werd deze week bekend dat de belastingdienst een tipgever die gegevens over zwartsparenders aanle-

vert financieel wordt beloond. Enfin; het lijkt in elk geval dat er sprake is van een klopjacht, maar - terugkerend naar de stelling - is het een druppel op de gloeiende plaat?

Volgens de gegevens verstrekt in bovenstaand nieuwsbericht hebben tot 5 november 2009 bijna 3400

belastingplichtigen zich bij de belastingdienst gemeld om gebruik te maken van de inkeerregeling, waarbij blijkbaar in totaal Euro 730 miljoen aan zwart buitenlands vermogen is opgegeven, een bedrag wat bijvoorbeeld vergelijkbaar is met de netto opbrengsten van de dividendbelasting in 2007.

De ingezette (klop)jacht naar zwartsparenders is mijns inziens eind 2001 begonnen daar toen de belastingdienst een onderzoek is gestart naar Nederlandse belastingplichtigen die buitenlandse bankrekeningen hadden verzwegen. Aanleiding voor dit 'Rekeningenproject' waren kopieën van microfiches van de KB-Luxbank die de Belgische belastingautoriteiten aan de FIOD hadden gezonden, welke daarvoor door werknemers van de KB-Luxbank waren gestolen (de zogenaamde "Costa-lijsten"). Daarnaast gaat het met name de laatste maanden - onder andere door de kredietcrisis - snel; de internationale druk op belastingparadijzen die op de 'zwarte' lijst van de OESO staan is vergroot, waardoor deze landen door de G20, OESO en EU min of meer gedwongen worden meer informatie uit te wisselen. Zo heeft Nederland dit jaar verdragen (Tax Information Exchange Agreements) gesloten met landen die een bankgeheim kennen zoals België en Liechtenstein, maar ook met Andorra, Bermuda en de Kaaiman Eilanden. Hoewel op grond van deze verdragen inlichtingen uitsluitend op verzoek worden versterkt - en nog niet spontaan - geeft het Ministerie van Financiën hierbij wel aan zwartsparen serieus aan te pakken. Dit lijkt me terecht. Het is onwenselijk belasting te ontduiken en bepaalde inkomsten niet te rapporteren.

Tot slot wil ik deze korte bijdrage niet alleen beperken tot de zwartsparenders, maar tevens wil ik ingaan op het deel van de stelling over transparantie. Ook in mijn eigen (ondernemings)praktijk zie ik de transparantie alleen maar toenemen. Ondernemers zijn bereid om belasting te betalen, maar wensen hier wel de gunstigste fiscaal toelaatbare weg te kiezen. De termen "fair share", maatschappelijk verantwoord ondernemen en reputatieschade worden immers ook steeds belangrijker. Dit is voor zowel de belastingplichtige als voor de belastingdienst de meest efficiënte en wenselijke benadering. Door de toename van handhavingsconvenanten en horizontaal toezicht neemt de transparantie (op diverse terreinen) alleen maar toe!

